

DÂN TỘC HỌC

Tạp chí chuyên ngành Dân tộc học
Năm thứ XXXVII
Số 4 (226) - 2021

Ra hai tháng một kỳ

TÒA SOẠN VÀ TRI SỰ
Tầng 10, nhà A, số 1 Liễu Giai, Hà Nội
Điện thoại: 84-024-62730420
E-mail: tapchidantochoc@gmail.com
Website: viendantochoc.vass.gov.vn

Tổng biên tập PGS.TS. NGUYỄN VĂN MINH
Phó Tổng biên tập TS. NGUYỄN THỊ THANH BÌNH
* * *
HỘI ĐỒNG BIÊN TẬP
PGS.TS. Nguyễn Văn Minh (Chủ tịch)
TS. Bùi Thị Bích Lan (Thư ký)
TS. Nguyễn Thị Thanh Bình
PGS.TS. Phạm Quang Hoan
PGS.TS. Vương Xuân Tình
PGS.TS. Bùi Văn Đạo
PGS.TS. Nguyễn Ngọc Thanh
PGS.TS. Bùi Xuân Đỉnh
TS. Trần Văn Hà
TS. Lý Hành Sơn
TS. Trần Minh Hằng
TS. Nguyễn Công Thảo
* * *
TÒA SOẠN VÀ TRI SỰ
TS. Hoàng Phương Mai (Thư ký)
ThS. Phạm Thị Thu Hà
ThS. Lục Mạnh Hùng
Thiết kế bìa: ThS. Lục Mạnh Hùng
Chuyển ngữ: ThS. Vũ Tuyết Lan
Tài khoản: Viện Dân tộc học STK: 001.1.00.1715230 Sở giao dịch Ngân hàng TMCP Ngoại thương Việt Nam Số 11 Láng Hạ, Ba Đình, Hà Nội

MỤC LỤC		
NGHIÊN CỨU		Trang
Nguyễn Đỗ Hương Giang	* Di cư việc làm của thanh niên dân tộc thiểu số đến các khu công nghiệp ở Việt Nam: Hiện trạng và một số vấn đề xã hội	3
Đặng Văn Minh		
Dương Thị Minh Hòa		
Trần Văn Hà	* Chuyển đổi sinh kế của hai cộng đồng ở ven biển bán đảo Cà Mau dưới tác động của hạn hán và xâm nhập mặn	14
Nguyễn Công Thảo	* Định kiến về bệnh tật: Từ lịch sử đến đại dịch Covid - 19	28
Trần Hữu Sơn	* Một số vấn đề lý thuyết và nghiên cứu Nhân học về nhà cửa ở Việt Nam	39
Trần Thùy Dương		
Hoàng Phương Mai	* Một số vấn đề về quan hệ xuyên biên giới của người Hà Nhi ở huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai	50
Trương Văn Cường	* Vai trò mạng lưới xã hội trong lao động làm thuê xuyên biên giới của người Nùng ở Cao Bằng và Lạng Sơn	65
Trần Minh Hằng	* Một số thành tựu và hạn chế trong thu hút, sử dụng vốn hỗ trợ phát triển chính thức ở vùng dân tộc thiểu số và miền núi Việt Nam	77
Nguyễn Thắm Thu Hà	* Ứng phó với biến đổi khí hậu của người Thái ở tỉnh Sơn La	91
Phạm Thị Hà Xuyên		
Vũ Hồng Thuật	* Phong tục và tín ngưỡng thờ cá Ông của người Việt ở đảo Cù Lao Chàm, thành phố Hội An, tỉnh Quảng Nam	106
Đào Thị Hiếu	* Thực trạng đi học của trẻ em dân tộc Cơ-ho và Hmông ở huyện Đam Rông, tỉnh Lâm Đồng hiện nay	117

INSTITUTE OF ANTHROPOLOGY – VIETNAM ACADEMY OF SOCIAL SCIENCES

Editor-in-chief

Assoc.Prof.Dr. NGUYEN VAN MINH

Deputy Editor-in-chief

Dr. NGUYEN THI THANH BINH

*

* *

EDITORIAL COMMITTEE

Assoc.Prof.Dr. Nguyen Van Minh
(Chairman)

Dr. Bui Thi Bich Lan (Sub-editor)

Dr. Nguyen Thi Thanh Binh

Assoc.Prof.Dr. Bui Van Dao

Assoc.Prof.Dr. Bui Xuan Dinh

Assoc.Prof.Dr. Pham Quang Hoan

Assoc.Prof.Dr. Vuong Xuan Tinh

Assoc.Prof.Dr. Nguyen Ngoc Thanh

Dr. Tran Van Ha

Dr. Ly Hanh Son

Dr. Tran Minh Hang

Dr. Nguyen Cong Thao

*

* *

**EDITORIAL OFFICE AND
ADMINISTRATION**

Dr. Hoang Phuong Mai (Sub-editor)

MA. Pham Thi Thu Ha

MA. Luc Manh Hung

Cover designed: MA. Luc Manh Hung

Translation: M.A. Vu Tuyet Lan

TABLE OF CONTENT

STUDIES

Page

Nguyen Do Huong Giang	* Employment migration of ethnic minority youth to industrial zones in Vietnam: Current status and some social issues.	3
Dang Van Minh		
Duong Thi Minh Hoa		
Tran Van Ha	* Livelihoods transformation of two communities in the coastal area of Ca Mau peninsula under the impact of drought and saltwater intrusion	14
Nguyen Cong Thao	* Prejudice about the disease: From history to the Covid-19 pandemic	28
Tran Huu Son	* Some theoretical issues and anthropological research on housing in Vietnam.	39
Tran Thuy Duong		
Hoang Phuong Mai	* Some issues on cross-border relations of Ha Nhi people in Bat Xat district, Lao Cai province	50
Truong Van Cuong	* The role of social networks in cross-border migration for manual labour of the Nung people in Cao Bang and Lang Son	65
Tran Minh Hang	* Some achievements and limitations in attracting and using official development assistance capital in ethnic minority and mountainous areas of Vietnam	77
Nguyen Tham Thu Ha	* Coping with climate changes of the Thai people in Son La province	91
Pham Thi Ha Xuyen		
Vu Hong Thuat	* Whale worship customs and beliefs of the Viet people in Cu Lao Cham island, Hoi An city, Quang Nam province	106
Dao Thi Hieu	* School attendance of Co-ho and Hmong children in Dam Rong district, Lam Dong province today	117

TÓM TẮT TIẾNG VIỆT SỐ 4/2021

Nguyễn Đỗ Hương Giang, Đặng Văn Minh, Dương Thị Minh Hòa: *Di cư việc làm của thanh niên dân tộc thiểu số đến các khu công nghiệp ở Việt Nam: Hiện trạng và một số vấn đề xã hội.* Bài viết với mục tiêu đánh giá thực trạng và một số vấn đề quan tâm đến di cư việc làm của nhóm thanh niên dân tộc thiểu số (DTTS) tại các khu công nghiệp. Khảo sát được thực hiện ở 3 tỉnh Thái Nguyên, Quảng Nam, Bình Dương trong thời gian hai năm 2020 - 2021 nhằm tìm hiểu các nguyên nhân thúc đẩy người lao động thuộc nhóm thanh niên DTTS di cư đến các khu công nghiệp để tìm việc làm; qua đó làm rõ các yếu tố ảnh hưởng tới cuộc sống, việc làm của nhóm thanh niên DTTS; thực trạng việc làm và thu nhập của họ tại các khu công nghiệp; những vấn đề cần quan tâm giải quyết;... để đảm bảo cho nhóm thanh niên DTTS làm việc tại các khu công nghiệp được thuận lợi, hiệu quả.

Trần Văn Hà: *Chuyển đổi sinh kế của hai cộng đồng ở ven biển bán đảo Cà Mau dưới tác động của hạn hán và xâm nhập mặn.* Do hạn hán và xâm nhập mặn nên sự chuyển đổi sinh kế cùng với việc tiếp cận các nguồn vốn ở những cộng đồng vùng giồng cát ven biển bán đảo Cà Mau (BĐCM) đang diễn ra mạnh mẽ trong phát triển kinh tế nông hộ trên cơ sở thích nghi với điều kiện ngày càng khắc nghiệt của biến đổi khí hậu và nước biển dâng (BĐKH & NBD). Để hiểu rõ sự chuyển đổi sinh kế của các cộng đồng, đặc biệt là hai cộng đồng được nghiên cứu là ấp Mỹ Thanh (tỉnh Sóc Trăng) và ấp Bảy (tỉnh Cà Mau), rất cần thiết lưu tâm đến phân tích sự thay đổi nguồn vốn sinh kế với những khác biệt nguyên nhân giữa địa phương này và địa phương khác hay giữa những nhóm thu nhập. Mặt khác, cũng cần lưu ý đến tính đặc thù của các tộc người cư trú ở vùng giồng cát ven biển trong chuyển đổi sinh kế hiện nay. Trên cơ sở đó, góp phần nhận diện những vấn đề cấp thiết đặt ra về chính sách dân tộc ở vùng BĐCM trong bối cảnh BĐKH & NBD.

Nguyễn Công Thảo: *Định kiến về bệnh tật: Từ lịch sử đến đại dịch Covid – 19.* Bài viết cung cấp góc nhìn lịch sử về một dạng thức định kiến phổ biến không chỉ ở Việt Nam mà còn ở nhiều quốc gia trên thế giới - định kiến liên quan đến bệnh tật. Trên cơ sở tổng quan kết quả nghiên cứu, những phân tích trong bài viết đã chỉ ra rằng, định kiến liên quan đến bệnh tật mang tính xã hội, hình thành trong bối cảnh xã hội cụ thể, dựa trên nhận thức sai lệch hoặc không đầy đủ về bệnh tật. Định kiến thể hiện bằng nhiều hình thức mà bạo lực là cấp độ cao nhất. Đối tượng chịu ảnh hưởng của định kiến không chỉ dừng lại ở nhóm xã hội mà trong không ít trường hợp, diễn ra cả ở cấp độ dân tộc, chủng tộc, nhất là bối cảnh đại dịch Covid-19 hiện nay.

Trần Hữu Sơn, Trần Thùy Dương: *Một số vấn đề lý thuyết và nghiên cứu Nhân học về nhà cửa ở Việt Nam.* Nhà cửa luôn được nhiều nhà nhân học quan tâm nghiên cứu. Trên thế giới, nhiều nghiên cứu nhân học về chủ đề này đều có tính lý thuyết và thực tế. Ở Việt Nam, nhân học về nhà cửa đã phát triển gần một thế kỷ, đạt nhiều thành tựu, song vẫn còn những khoảng trống. Trước yêu cầu mới, nghiên cứu nhà cửa trong nhân học cần tăng cường tiếp cận các lý thuyết quốc

tế, mở rộng đối tượng theo hướng ứng dụng. Đặc biệt, bối cảnh đô thị hóa, toàn cầu hóa dẫn đến các dạng thức nhà cửa cổ truyền bị mai một khắp nơi, bất kể vùng nông thôn, miền núi của các dân tộc thiểu số, du lịch phát triển và công cuộc xây dựng nông thôn mới đặt ra nhiều vấn đề cho nghiên cứu nhân học về nhà cửa. Bài viết trình bày khái quát một số lý thuyết nghiên cứu nhân học về nhà cửa trên thế giới và tình hình nghiên cứu ở Việt Nam. Từ đó, đề xuất một hướng nghiên cứu nhân học ứng dụng đáp ứng yêu cầu thực tiễn.

Hoàng Phương Mai: *Một số vấn đề về quan hệ xuyên biên giới của người Hà Nhi ở huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai.* Với bối cảnh đặc thù vùng biên giới, người Hà Nhi ở huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai hiện nay đang đối mặt với nhiều biến động, trong đó quan hệ xuyên biên giới Việt Nam - Trung Quốc là một trong những nhân tố quan trọng tác động mạnh mẽ đến đời sống mọi mặt của đồng bào. Thông qua tổng hợp số liệu thứ cấp và phân tích tài liệu thu thập từ nghiên cứu thực địa cho thấy, quan hệ xuyên biên giới được đặt ra như là nơi thể hiện các tương tác kinh tế, xã hội rất đa dạng của tộc người. Nội dung bài viết mong muốn làm rõ một số vấn đề về quan hệ xuyên biên giới của người Hà Nhi, trong đó tập trung vào các khía cạnh nổi bật là: quan hệ kinh tế, quan hệ hôn nhân và quan hệ họ hàng, thân tộc. Trước sự biến đổi của tình hình trong nước cũng như khu vực, đặc biệt là hệ quả do dịch bệnh Covid-19 gây ra, khiến cho các mối quan hệ xuyên biên giới với những điểm kết nối để tạo nên tương tác giữa cư dân hai nước hiện nay đang có xu hướng hạn chế nhất định.

Trương Văn Cường: *Vai trò mạng lưới xã hội trong lao động làm thuê xuyên biên giới của người Nùng ở Cao Bằng và Lạng Sơn.* Mạng lưới xã hội vận hành ở nhiều cấp độ, có ảnh hưởng đến nhiều phương diện trong hoạt động sinh kế và đời sống của con người. Lao động, việc làm là một trong những lĩnh vực thể hiện rõ nhất vai trò, ảnh hưởng của mạng lưới xã hội đối với vấn đề cung cấp thông tin, kết nối giữa cung và cầu trên thị trường lao động. Dựa vào kết quả khảo sát tộc người Nùng ở hai huyện Cao Lộc (tỉnh Lạng Sơn) và Trùng Khánh (tỉnh Cao Bằng), bài viết tập trung làm rõ vai trò mạng lưới quan hệ xã hội trong việc kiến tạo sinh kế cho người lao động xuyên biên giới, cũng như cách thức mà họ đã vận dụng mạng lưới xã hội vào tìm kiếm, kết nối, lựa chọn và giảm thiểu rủi ro trong quá trình tìm kiếm việc làm như thế nào.

Trần Minh Hằng: *Một số thành tựu và hạn chế trong thu hút, sử dụng vốn hỗ trợ phát triển chính thức ở vùng dân tộc thiểu số và miền núi Việt Nam.* Bài viết phân tích một số thành tựu và hạn chế sau gần 30 năm thu hút, sử dụng nguồn vốn hỗ trợ phát triển chính thức (ODA) ở vùng dân tộc thiểu số và miền núi (DTTS&MN) nước ta. Theo đó, các chương trình, dự án từ vốn ODA đã trợ giúp cải thiện cơ sở vật chất, nâng cao chất lượng cuộc sống và năng lực sản xuất ở vùng DTTS&MN, góp phần hỗ trợ công cuộc xóa đói giảm nghèo, kiểm soát ô nhiễm môi trường tại các địa phương thuộc vùng dự án,... Tuy vậy, quá trình thu hút, sử dụng vốn ODA còn có những hạn chế nhất định về thể chế, chính sách, thủ tục trong quản lý các chương trình, dự án. Hơn nữa, cơ sở hạ tầng ở vùng DTTS&MN còn khó khăn, sự chậm chễ giải ngân vốn và thực hiện dự án, sự cắt giảm nguồn vốn ODA và vốn vay ưu đãi của nước ngoài... đã dẫn đến hiệu quả của một số chương trình, dự án chưa cao. Điều này đặt ra yêu cầu tìm kiếm nguồn vốn bổ

sung, có giải pháp phù hợp để nâng cao hiệu quả của các chương trình, dự án từ các nguồn vốn hỗ trợ quốc tế trong thời gian tới.

Nguyễn Thẩm Thu Hà, Phạm Thị Hà Xuyên: *Ứng phó với biến đổi khí hậu của người Thái ở tỉnh Sơn La.* Nghiên cứu tại hai cộng đồng người Thái ở huyện Phù Yên và huyện Mộc Châu của tỉnh Sơn La cho thấy, hiện nay biến đổi khí hậu (BĐKH) đã ảnh hưởng đến chất lượng cuộc sống và hoạt động sinh kế của đồng bào, thể hiện ở tốc độ suy giảm môi sinh; năng suất, chất lượng cây trồng và vật nuôi không ổn định; gia tăng chi phí đầu tư cho sản xuất;... Với những kinh nghiệm, hiểu biết dân gian, các cộng đồng người Thái đã có những cách thức ứng phó phù hợp như chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi; thay đổi kỹ thuật; đa dạng hóa ngành nghề... song hoạt động sinh kế, đời sống của họ vẫn đứng trước nhiều thách thức. Bài viết phân tích những tác động của biến đổi khí hậu đến các hoạt động sinh kế, đời sống sinh hoạt và kinh nghiệm của người Thái ở cấp độ cộng đồng trong việc ứng phó với BĐKH nhằm giảm thiểu rủi ro, thiệt hại cho kinh tế hộ gia đình; từ đó đưa ra một số kiến nghị giải pháp nâng cao năng lực ứng phó với BĐKH cho người Thái ở nơi đây.

Vũ Hồng Thuật: *Phong tục và tín ngưỡng thờ cá Ông của người Việt ở đảo Cù Lao Chàm, thành phố Hội An, tỉnh Quảng Nam.* Phong tục và tín ngưỡng thờ cá Ông của ngư dân người Việt ở các làng chài ven biển, trong đó tập trung ở các tỉnh Trung Bộ, với mật độ các am, miếu, đình, đền, dinh, lăng... tương đối nhiều. Những người tham gia thực hành văn hóa của loại hình tín ngưỡng này chủ yếu là ngư dân sống bằng nghề đi biển. Tuy lễ hội thờ cúng cá Ông ở các địa phương có những đặc điểm tương đối giống nhau về quy trình nghi lễ, cách thức lễ hội... nhưng khác biệt về phong tục, tập quán, cách gọi tên, sắp đặt thần vị và thực hành lễ. Bài viết tập trung phân tích phong tục tập quán, tín ngưỡng thờ cá Ông của ngư dân người Việt ở đảo Cù Lao Chàm, thành phố Hội An để làm nổi bật sự tương đồng và khác biệt giữa các vùng miền về loại hình di sản văn hóa phi vật thể đặc sắc này.

Đào Thị Hiếu: *Thực trạng đi học của trẻ em dân tộc Cơ-ho và Hmông ở huyện Đam Rông, tỉnh Lâm Đồng hiện nay.* Trẻ em dân tộc thiểu số đang có ít cơ hội học tập ở các bậc học cao do điều kiện kinh tế gia đình khó khăn, nên các khoản chi tiêu cho giáo dục của con cái đã trở thành một gánh nặng đối với họ. Riêng bậc học tiểu học, ở một số nơi mặc dù giáo viên và cán bộ địa phương đã đến nhà vận động trẻ em đi học nhưng tỷ lệ bỏ học vẫn không giảm, nhất là ở học sinh dân tộc thiểu số. Vậy, nguyên nhân của tình trạng này là do đâu? Dựa vào dữ liệu định tính và 200 mẫu định lượng thu thập được trong quá trình khảo sát năm 2020, bài viết này phân tích nhận thức của người dân về thực trạng đi học của trẻ em dân tộc Cơ-ho và Hmông tại hai xã Liêng Srônh và Rô Men thuộc huyện Đam Rông, tỉnh Lâm Đồng, từ đó đề xuất một số kiến nghị nhằm giảm thiểu tình trạng học sinh miền núi bỏ học hiện nay.

ABSTRACTS 4/2021

Nguyen Do Huong Giang, Dang Van Minh, Duong Thi Minh Hoa: *Employment migration of ethnic minority youth to industrial zones in Vietnam: Current status and some social issues.* The article aims to assess the current situation and some issues of concern about the migration for work of ethnic minority youth groups in industrial zones. During the two years of 2020 – 2021, a survey was conducted in 3 provinces: Thai Nguyen, Quang Nam, and Binh Duong to find out the reasons that motivate ethnic minority youth workers to migrate to industrial zones to find jobs. Thereby, this research clarifies factors affecting the life of ethnic minority youth groups; their employment and income status in industrial zones. This article also addresses the concerning issues to ensure that ethnic minority youth groups working in industrial zones are convenient and effective.

Tran Van Ha: *Livelihoods transformation of two communities in the coastal area of Ca Mau peninsula under the impact of drought and saltwater intrusion.* Due to drought and salinity intrusion, livelihood transformation and access to capital in the two communities in the coastal dunes of the Ca Mau peninsula are happening enormously within the context of households' economic development in the region. The adaptation to increasingly harsh conditions of climate change and sea-level rise is obvious to the communities. To understand the communities' livelihood transformation, especially the two studied communities, My Thanh hamlet (Soc Trang province) and Bay hamlet (Ca Mau province), it is necessary to pay attention to the analysis of the change in livelihood capitals varying between one locality to another or between income groups. On the other hand, the need to focus on the specificity of the ethnic groups residing in the coastal dunes in the current livelihood transformation is supposed to be a concern. Those analyses contribute to identifying urgent issues related to ethnic policies in the Ca Mau peninsula in the context of climate change and sea-level rise.

Nguyen Cong Thao: *Prejudice about the disease: From history to the Covid-19 pandemic.* The article provides a historical perspective on a form of prejudice that is common not only in Vietnam but also in many countries around the world – the prejudice related to the disease. Based on doing literature reviewing, the analysis in the article has shown that prejudices related to diseases are socially constructed in specific social contexts due to false or incomplete perceptions of diseases. Prejudice manifests in many forms, which violence is the worst. Subjects affected by prejudice are not limited to social groups, but in many cases, prejudices are also at ethnic and racial levels, especially in the context of the current Covid-19 pandemic.

Tran Huu Son, Tran Thuy Duong: *Some theoretical issues and anthropological research on housing in Vietnam.* Houses have always been studied by many anthropologists. Around the world, many anthropological studies on this topic are both theoretical and practical. In Vietnam, housing anthropology has developed for nearly a century, achieving many achievements, but

there are still gaps. Faced with new requirements, housing research in anthropology in Vietnam needs to strengthen its approach to international theories and expand its application to subjects oriented. In particular, the context of urbanization and globalization has led to the disappearance of traditional forms of houses everywhere, regardless of the rural and mountainous areas of ethnic minorities, the development of tourism, and the construction work. The new rural construction process poses many problems for anthropological research on housing. This article presents an overview of some theories of anthropological research on housing in the world and the research situation in Vietnam. It thereby proposes a research direction of applied anthropology to meet practical requirements.

Hoang Phuong Mai: *Some issues on cross-border relations of Ha Nhi people in Bat Xat district, Lao Cai province.* With the specific context of the border areas, the Ha Nhi people in Bat Xat district, Lao Cai province are currently encountering many changes. The cross-border relationship in the border between Vietnam and China is one of the important factors which have a strong impact on the lives of the Ha Nhi people in all aspects. Through the analysis of secondary data and field studies, the results show that cross-border relations are shown as diverse socio-economic interactions of ethnic groups. This article aims to clarify several issues about the cross-border relations of the Ha Nhi people, in which the prominent aspects are: economic relations, marital relations, and kinship relations, kinship. In the face of changes in the situation in the country as well as in the region, especially the consequences caused by the Covid-19 epidemic, the cross-border relationships with its connection points to create interactions between residents of the two countries are currently experiencing restrictive trends.

Truong Van Cuong: *The role of social networks in cross-border migration for manual labour of the Nung people in Cao Bang and Lang Son.* Social networks operate at many levels, affecting many aspects of people's livelihoods and lives. Labour and employment are one of the fields that most clearly shows the role and influence of social networks on the issue of information provision and the supply-demand connection in the labour market. Based on the survey results of the Nung ethnic group in two districts of Cao Loc (Lang Son province) and Trung Khanh (Cao Bang province), the article focuses on the role of social networks in creating livelihoods for cross-border migrant workers, as well as how those workers have used social networks to search, connect, select and reduce risks in their job search process.

Tran Minh Hang: *Some achievements and limitations in attracting and using official development assistance capital in ethnic minority and mountainous areas of Vietnam.* The article analyzes several achievements and limitations after nearly 30 years of attracting and using official development assistance (ODA) funds in ethnic minority and mountainous areas (ethnic minority and mountainous areas) in our country. Accordingly, ODA-funded programs and projects have helped to improve infrastructure facilities, quality of life and production capacity in ethnic minority and mountainous areas, contribute to supporting poverty reduction and hunger alleviation and environmental pollution control in the project areas. However, the

process of attracting and using ODA capital still has certain limitations in terms of institutions, policies, and procedures in project management. Moreover, the infrastructure in the ethnic minority and mountainous areas is still inadequate, the delay in budget disbursement and slow project implementation, the reduction in ODA and foreign concessional loans, etc. have led to the ineffectiveness of some programs and projects. These facts pose a requirement to seek additional capital sources and suitable solutions to improve the effectiveness of programs and projects funded by international support sources in the coming time.

Nguyen Tham Thu Ha, Pham Thi Ha Xuyen: Coping with climate changes of the Thai people in Son La province. *This research, conducted in two Thai communities in Phu Yen and Moc Chau districts of Son La province, shows that climate changes have affected the quality of life and livelihood activities of the ethnic people. These effects are presented in the declining rate of environmental quality; unstable yield of crops and livestock; the increase of investment costs for production, etc. With traditional experiences and folk knowledge, Thai communities have appropriate coping methods such as restructuring crops and livestock; technical change; diversification of occupations. However, their livelihood and life activities still face many challenges. The article analyzes the impacts of climate change on livelihood activities, daily life, as well as the experiences of the Thai people in responding to climate changes to reduce risks and damage to the Thai communities' economy and the households' economy at the community level; from there, some recommendations are made to improve the capacity of Thai people to cope with climate change.*

Vu Hong Thuat: Whale worship customs and beliefs of the Viet people in Cu Lao Cham island, Hoi An city, Quang Nam province. *The customs and beliefs of whale worship of Vietnamese fishermen in coastal fishing villages, which are mainly in the central provinces, with a relatively great density of temples, shrines, communal houses, temples, palaces, and mausoleums. The participants of these cultural practices are mostly fishermen who live on offshore fishing activities. Although there are similarities between the festivals of whale worship in many locals in terms of the ritual process, the way of performing the festival, the differences in customs, practices, naming, hierarchy and positions of gods, and ritual practices are observed. This article focuses on analyzing the customs and beliefs of whale worship of Vietnamese fishermen on Cu Lao Cham island, Hoi An city to highlight the similarities and differences of this unique intangible cultural heritage amongst regions.*

Dao Thi Hieu: School attendance of Co-ho and Hmong children in Dam Rong district, Lam Dong province today. *Children of ethnic minorities have inadequate opportunities to study at higher education levels due to their limited circumstances of family's economic conditions. Therefore, the expenses for the children's education have become a burden for many ethnic minorities. In some places, although teachers and local officials have been trying to encourage children to go to school at the primary level by visiting their homes and convince them to do so, the dropout rate has not decreased, especially amongst ethnic minority students. Hence, what*

are the causes of this situation? Based on the qualitative data and 200 samples of quantitative data collected during the 2020 survey, this article analyzes people's perceptions of the school attendance situation of the Co-ho and Hmong children in two communes. Lieng Sronh and Ro Men from Dam Rong district, Lam Dong province. Thereby, it proposes several recommendations to reduce the current school dropout of students in mountainous regions.